

گفتگو با "آلایدا گوارا" دختر "چه گوارا"

## انقلاب

# با آگاهی گسترده مردم پیش می رود

گفتگویی که در ادامه می خوانید در روزنامه "نویس دویچلند" چاپ آلمان منتشر شده است. "آلایدا" عضو رهبری حزب کمونیست کوبا است و این گفتگو در جریان سفر وی به آلمان با وی انجام شده است.

- چه خاطره خصوصی از "چه" دارید؟
- زمانی که او کوبا را ترک کرد من ۴ ساله بودم و هنگامی که او را کشتند ۷ ساله مدتی هم او در کنگو بود. بنابراین، من خاطرات زیادی از پدرم ندارم.
- شما پزشک هستید. آیا بخاطر پدرتان این حرفه را انتخاب کردید؟
- پدر من نه تنها پزشک، بلکه کارشناس مسائل نظامی و اقتصادی بود. خیر! من این رشته را بخاطر علائق خودم و بخاطر کمک به انسانها و خصوصا کودکان انتخاب کردم.
- رنج و شادی رابطه تنگاتنگی با هم دارند. علم پزشکی می تواند رنج ها را تسکین دهد.
- شایع است که پدر شما بخاطر مخالفت با گرایشان بورکراتیک در کوبا، این کشور را ترک کرد.
- پدر من همیشه با گرایشان بوروکراتیک فعالانه همراه با فیدل کاسترو مبارزه کرد. آنها هر دو در مکتب مشترکی آموزش دیده بودند.
- "چه" انترناسیونالیست بود و برای گسترش انقلاب در امریکای لاتین تلاش زیادی کرد.
- انقلاب را نمی توان صادر کرد. انقلاب باید از اعماق جامعه و مردم سر در آورد. نمی شود آن را مصنوعی بوجود آورد. شرایط آن باید در خود کشور موجود باشد. پدرم به بولیوی رفت. در آنجا جنبش کارگران معدن جریان داشت. متأسفانه آنجا بین طرفداران اندیشه های او و حزب کمونیست اختلافاتی ایجاد شد. چنین مسائلی همیشه می تواند پیش بیاید. اما کسی که ادعا کند جنبش مسلحانه به شیوه "چه" دیگر از اعتبار افتاده بهتر است کمی روی این ادعای خود بیشتر تعمق کند. روش مبارزه همیشه توسط مردم تعیین می شود.
- آیا او قربانی یک قیام بی ثمر نشد؟
- من اینطور فکر نمی کنم، زیرا پس از گذشت این همه سال هنوز از محبوبیت او کاسته نشده است و شما بخاطر اینکه من دختر او هستم با من مصاحبه می کنید. او اسطوره ایست که همه جا حضور دارد.
- در دهه ۷۰ و ۶۰ در امریکای لاتین جنبش چریکی به شیوه "چه گوارا" در اوج بود، اما همه آنها با ناکامی روبرو شدند.
- در آن دوران شرایط لازم برای انقلاب های توده ای موجود بود. اما ارتباط با توده های محروم وجود نداشت. توده ای که صدها سال در ترس و جهالت بسر برده و در همان وضعیت نگهداشته می شد، باید آگاهانه در جریان امور قرار می گرفت، در غیر اینصورت نمی توان به پیروزی دست یافت. "خوزه مارتی" انقلابی برجسته امریکای لاتین می گوید: "انسان می تواند بین دو راه یکی را انتخاب کند. یا حیوان بارکش شده که با سر پائین افتاده هر فرمانی را در برابر جان و غذا می پذیرد و اطاعت می کند و هیچ سوالی نمی کند و یا راه خلاف آن را بر می گزیند و مانند ستاره درخشانی شده و راه مبارزه را به دیگران نشان

میدهد. بعد از انقلاب کوبا، امریکا هوشیار شد و تمام قوای خود را برای خاموش کردن جرقه های انقلاب بکار انداخت و با بربریت و خشونت تمام جنبش های انقلابی را سرکوب کرد. گاهی جنبش ها بخاطر دو دستگی و نفاق درونی خود منجر به شکست شدند. گاهی نیز پایدار باقی ماندند. بنابراین سؤال بر سر شکست و یا پیروزی نیست. سؤال در باره تغییر جامعه است. یک جنبش انقلابی هرگز بی ثمر نیست، زیرا راه ها و امکانات بی شماری را در بطن خود بروز می دهد و این برای نسل بعد کاملاً مهم است.

- در دهه ۸۰-۷۰ ما شاهد یک سری شکست های پی در پی در امریکای لاتین بودیم. تنها کوبا موفق شد از دستاوردهای خود دفاع کند. علت چیست؟

- آموزش در آنجا نقش مهمی داشت. خوزه مارتی می گوید "فقط یک خلق با فرهنگ می تواند خلق آزاده ای باشد". خلق باید بدانند چه می خواهد و چگونه می تواند به اهداف خود دست یابد. چنین خلقی را نمی توان فریب داد و به بیراهه کشاند و به همین دلیل ما در کوبا برای آموزش همگانی ارج و احترام قائلیم و روی آن پافشاری می کنیم. کوبا از عالی ترین درجه همبستگی برخوردار است و این فقط در صورتی میسر است که هر فردی خود را عضوی مفید از جامعه بداند و جامعه هم ارج لازم را برای آن قائل شود. ما بدون این همبستگی نمی توانستیم بر مشکلات اقتصادی خود در کوبا غلبه کنیم.

- آیا کوبائی ها مخالف بازگشت سرمایه داری هستند؟

- ما کوبائی ها برای استقلال خود بی نهایت ارزش قائلیم و مایل نیستیم وابسته کسی و یا چیزی باشیم و به همین دلیل هم با دیگر کشورهای امریکا لاتین، برای دستیابی به اهداف مشترک روابط تنگاتنگ داریم. ما هرگز به فشارها و تهاجماتی که از طرف اتحادیه اروپا و امریکا صورت می گیرد تن نخواهیم داد.

- اما در کوبا یک سری شرکت های خصوصی بین دولت و سرمایه خارجی بوجود آمده اند.

- این درست است. ما بعد از فروپاشی اتحاد شوروی، یعنی از سال ۱۹۹۱ به بعد مجبور شدیم سرمایه خارجی را در کشور خود بپذیریم و این باعث تغییراتی در قانون اساسی، که براساس رای مردم انجام گرفت شد. اما ما با دقت مواظبیم که این سرمایه گذاری به سود مردم باشد و نه به ضرر آنها. زمین و منابع ملی در کوبا متعلق به خلق است و خرید و فروش آن ممنوع است.

- از آغاز انقلاب در ونزوئلا، روابط خوبی بین کوبا و ونزوئلا برقرار شد که ادامه دارد. شما این رابطه را چگونه ارزیابی می کنید؟

- روابط عالی است. ونزوئلا کشوری است سرشار از مواد خام و کوبا سرشار از متخصص. کوبا از نظر آموزش و علم بسیار پیشرفته است. ما از این جهت یکدیگر را تکمیل می کنیم. درحال حاضر ۲۳ هزار آموزگار و متخصص کوبائی در زمینه های مختلف، درعقب افتاده ترین مناطق ونزوئلا مشغول کارند. به همین دلیل ما نفت را پس از کسر هزینه اعزام متخصصین خود به این کشور، به قیمت بازار، از ونزوئلا خریداری می کنیم و این بسیار عالی است.

- شما اخیراً با "چاوز" رئیس جمهور ونزوئلا گفتگویی طولانی داشته اید. او را چگونه ارزیابی می کنید؟

- او انسان فوق العاده ایست، شخصیت بسیار قوی و گیرا دارد و بسیار هم شریف است. براحتی می تواند انسان را متقاعد کند. او اهل سکوت نیست. من معتقدم که او در انتخاباتی که در دسامبر آینده برگزار خواهد شد، بار دیگر انتخاب خواهد شد و در سالهای آینده نیز راهی را که برگزیده ادامه خواهد داد.

- رویای "چه گوارا" و حدت امریکای لاتین به سود خلق بود. آیا با پیوستن بولیوی و شیلی به اتحاد چپ این رویا تحقق پذیرفته است؟

- هنوز از پیروزی سخن گفتن در امریکای لاتین زود است. این پروسه هنوز مراحل جنینی خود را طی می کند. یگانه قلعه محکم پس از کوبا فعلا ونزوئلاست که تازه در راه سازندگی و در خدمت گرفتن منافع به سود خلق خود گام برداشته است. این تغییرات را در عرصه خدمات اجتماعی، ایجاد کار، آموزش و امکانات دیگر به روشنی احساس می کنیم. انتخاب "مورالس" در بولیوی هم برآستی یک پیروزی بزرگ در امریکای لاتین بود. در آنجا نیز اولین گام برداشته شد و ادامه آن نیز به آن بستگی دارد که او در قدرت چه اقداماتی را می تواند عملی سازد. خلق بولیوی برای رهایی و در خدمت گرفتن منابع خود از دست امریکای شمالی و سرمایه اروپائی هنوز باید پیکارهای زیادی را پشت سر بگذارد. در شیلی هم برای نخستین بار زنی با تجربه فوق العاده که پزشکی هم هست انتخاب شده است. این انتخاب انتظارات زیادی را برانگیخته است. او هم باید نشان دهد که چه می تواند و چه می خواهد انجام دهد. او مرحله دشواری را در برابر خود دارد. البته هر امری نیز زمان خود را لازم دارد. ما به این کشورها کمک های برادرانه خود را مانند کمک ونزوئلا ارائه می دهیم. درحال حاضر نیز در بولیوی، در زمینه مبارزه با بیسوادی مشغولیم.

- مردم اروپا چگونه می توانند همبستگی خودشان با امریکای لاتین را عرضه کنند؟  
- مهم ترین همبستگی، احترام متقابل است. من اروپائی هائی را می شناسم که فکر می کنند با یک سفر ۱۵ روزه به کوبا کلید حل همه مسائل ما را پیدا کرده و درجیبشان دارند. درحالیکه اینگونه نیست. همبستگی جنبه های مختلف دارد. استعمارگران پر قدرت اروپائی سالهای متمادی ما را غارت کرده و نابرابری های ژرفی را در جامعه ما بوجود آوردند، این باید جبران شود. در اینجا سخن بر سر کمک های تکنولوژی و پروژه های صنعتی است.  
- اما اتحادیه اروپا نگران حقوق بشر در کوبا است!

- اطلاعات ناچیز و نادرست همیشه به نتایج نادرستی هم ختم می شود. قبل از هر چیز باید مشخص کنیم که صحبت از چه نوع حقوق بشری می شود. اگر از حق و حقوق و خدمات بهداشتی صحبت کنیم، این حق برای همه بطور یکسان در کوبا وجود دارد. از دیگر جنبه های حقوق اجتماعی نیز مردم کوبا بسیار جلوتر از بعضی کشورهای اروپائی هستند. اگر در جهان کشوری وجود داشته باشد که در آن آموزش مجانی و علم و فرهنگ در اختیار همگان باشد، آن کشور کوبا است. البته طبیعی است که ما در کوبا مشکل مسکن و وسائط نقلیه عمومی داریم، که آن هم ناشی از محاصره اقتصادی از جانب امریکاست. این محاصره به ما اجازه خرید نمی دهد. البته در این زمینه همچنان به تلاش برای یافتن راه حل ادامه می دهیم. ما در کوبا فرد بی خانمان نداریم و کسی هم از سوء تغذیه رنج نمی برد. آنچه من را عصبانی می کند تزویر و ریاست. اگر کسی واقعا نگران حقوق بشر در کوبا است می تواند اثر را با جزئیات مشخص با من در میان بگذارد، اما چرا اتحادیه اروپا فقط به ما فشار می آورد و به امریکا چیزی نمی گوید. چرا کشورهای کوچک را زیر فشار می گذارند و آنها را محاصره اقتصادی می کنند و کشورهای پر قدرت را برای هر اقدامی علیه این کشورها آزاد می گذارند؟ چرا به نقض وحشیانه حقوق بشر در "گوانتانامو" از جانب امریکا اعتراض نمی کنند. من چگونه می توانم نگرانی عوام فریبانه حقوق بشر در اتحادیه اروپا را نسبت به کوبا جدی بگیرم؟ اتحادیه اروپا نگران حقوق بشر در کوبا است و نگران حقوق بشر در اتحادیه اروپا نیست که بزرگترین دستاوردهای انسانی، یعنی آموزش و خدمات بهداشتی را خصوصی کرده است.